

87

МИНИСТЕРСТВО НА РЕГИОНАЛНОТО РАЗВИТИЕ И БЛАГОУСТРОЙСТВОТО

Град София, улица "Св.св. Кирил и Методий" 17-19

Централа 83 841

Факс 987 25 17

11-00-56/19.08.99

КОНСТИТУЦИОНЕН СЪД

Бж. № 12/К. 9. 12/99

Дата 19. 08. 1999

К.г. № 12/99г.

ДО
КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ПИСМЕНО СТАНОВИЩЕ

ОТ МИНИСТЪРА НА
РЕГИОНАЛНОТО РАЗВИТИЕ И
БЛАГОУСТРОЙСТВОТО

ПО КОНСТИТУЦИОННО ДЕЛО
N 12/1999

Уважаеми дами и господа съдии,

Във връзка с искането на група народни представители от XXXVIII Народно събрание за обявяване на противоконституционни и несъответстващи на международните договори, по които Република България е страна, на текстове от Закона за изменение и допълнение на Закона за местните избори и от Закона за изменение и допълнение на Закона за местното самоуправление и местната администрация (ДВ, бр.69/1999г.) и образуваното по него конституционно дело N12 / 1999г., изразявам следното становище:

Оспорвана е конституционността на §21, §23, §24, §32 от Закона за изменение и допълнение на Закона за местното самоуправление и местната администрация (ДВ, бр.69 /1999г.) и §34, т. 1 и § 45 от Преходните и заключителните разпоредби на същия закон и на §1, §2, §3, §4, §19 ал. 4 и §26 от Закона за изменение и допълнение на Закона за местните избори (ДВ, бр. 69/99), както на съответствието на § 34, т.1 от Закона за изменение и допълнение на Закона за местното самоуправление и местната администрация

(ДВ, бр.69 /1999г.) и § 45 от Закона за изменение и допълнение на Закона за местните избори с международен договор, по който Република България е страна – Европейската харта за местно самоуправление.

Считам, че искането е неоснователно като аргументите ми за това са следните:

I. По отношение на § 34 и §45 от Преходните и заключителни разпоредби на ЗИДЗМСМА:

Параграфи 34 и 45 от Преходните и заключителни разпоредби на ЗИДЗМСМА се оспорват като противоконституционни и противоречащи на Европейската харта за местно самоуправление.

Съгласно чл.135 от Конституцията територията на Република България се дели на области и общини. Други административно-териториални единици и органи на самоуправление в тях могат да бъдат създавани със закон.

На законодателя е предоставено правото да преценява какви други административно-териториални единици да има на територията на Република България и какви да са критериите за образуването им. Тази материя е уредена с Закона за административно-териториалното устройство на Р България. Изменението на един от критериите за образуването на кметство като съставна административно-териториална единица на общините е извършено със закон, в съответствие с изискванията на Конституцията.

Невярно е твърдението, че законът лишава жителите на тези населени места от активно изборително право.

Нито един български гражданин не е лишен от правото да гласува за органи на местно самоуправление и на местна изпълнителна власт.

Всеки български гражданин, който отговаря на изискванията на чл. 42, ал. 1 от Конституцията има право да избира местни органи на власт въз основата на всеобщо, равно, тайно и пряко изборително право. В ЗИДЗМИ не се съдържа нито една разпоредба, която да ограничава по какъвто и да е начин това право на гражданите.

Българските граждани, които живеят в населените места, които не отговарят на критериите на кметство не са лишени от изборителни права /т.е. от правото да избират местни органи на власт/ - те гласуват за общински съвет и за кмет на община.

II. По отношение на §24 §32 от от Закона за изменение и допълнение на на Закона за местното самоуправление и местната администрация:

Оспорва се конституционосъобразността на §24 и §32 от от Закона за изменение и допълнение на на Закона за местното самоуправление и местната администрация, поради това че се нарушават принципите на правовата държава и на местното самоуправление.

В случая не са взети предвид изречение второ на чл.139, ал.1 от Конституцията и разпоредбите на ЗМСМА.

Конституцията допуска непряк избор на кмета на община. Следователно на още по-голямо основание е допустим непряк избор и на органи, които подпомагат органите на местна власт.

Що се отнася до определянето на правомощията на кметските наместници от общинския съвет, този подход не е нов за българското законодателство регулиращо тази материя. В ЗМСМА, включително и в редакцията преди изменението, се допуска определянето на правомощията на районните кметове и кметовете на кметства от общинския съвет. Тази възможност е налице дори по отношение на правомощията на кмета на община. В много случаи законодателят е предоставил на общинския съвет правото да регулира в детайли обществените отношения в съответната община съобразно нейните специфики. Това включва и уреждането на конкретните права и задължения на общинския съвет, на правомощията на кмета на община и на другите органи, които са съставна част на общинската администрация.

Посоченото правомощие на общинския съвет е една от същностните характеристики на принципа за местно самоуправление.

Също така необосновано е твърдението, че е нарушен чл.10 от Конституцията. "Равно избирателно право" означава равната юридическа възможност всеки избирател, т.е. без разлика на пол, раса, социален произход и пр., да притежава само един глас. В ЗИДЗМИ не се съдържа нито една разпоредба, която да е в противоречие с посочения принцип на избирателното право.

III. По отношение на §1, §2, §3 и §4 от ЗИДЗМИ и § 21, § 23 на ЗИДЗМСМА:

Съгласно чл. 136, ал. 1 от Конституцията общината е основната административно-териториална единица, в която се осъществява местното самоуправление. Гражданите участват в управлението на общината както чрез избраните от тях органи на местно самоуправление, така и непосредствено чрез референдум и общо събрание на населението.

Съгласно чл. 138 от Конституцията на Република България орган на местното самоуправление в общината е общинският съвет, който се избира от населението на съответната община за срок от чегири години по ред, определен

със закон. Не се предвижда създаването на други органи на местно самоуправление.

Конституцията гарантира правото на гражданите на Република България да участват в управлението на общината чрез избор на органа на местно самоуправление – общинския съвет. Изборът се извършва въз основа на общо, равно и пряко избиращелно право с тайно гласуване.

В градовете с районно деление гражданите избират пряко с равно и тайно гласуване общински съвет, в който броят на съветниците съответства на поголемия брой жители на тези населени места. Поради това е несъстоятелен аргументът, че се отнемат избиращелни права на българските граждани, живеещи в тези градове.

За районните кметове също се отнася посоченото в параграф II. След като Конституцията допуска непряк избор на кмет на община – чл.139, ал.1, то тя на още по-голямо основание допуска и непряк избор на други органи на местна изпълнителна власт.

Необходимо е да се отбележи, че изборът от общинския съвет на орган на местна изпълнителна власт също е форма на проявление на демокрацията. Непрекият избор на районните кметове не нарушава принципа за демократичност, тъй като общинските съветници получават мандат от населението на общината.

IV. По отношение на § 26 ЗИДЗМИ:

Конституцията на Република България не определя чрез коя избиращелна система да се провеждат изборите в държавата. Допустима е както мажоритарната, така и пропорционалната система. В ЗИНПОСК и в ЗМИ, за избор на Народно събрание и за избор на общински съвет е предвидено да бъде използвана пропорционалната система. Като вид избиращелна система тя се състои в разпределението на местата на народните представители, съответно на общинските съветници между партиите и коалициите, съобразно получените от тях гласове. Основна нейна характеристика е гласуването да се извършва с партийни листи.

Съдържанието на бюлетината за избор на общински съветници, така както е определено в изменения чл. 73 от ЗМИ (§ 26 от ЗИДЗМИ), съответства напълно на пропорционалната избиращелна система и не нарушава конституционните правни норми.

В искането е изразено и становище против разпоредбата на § 27 ЗИДЗМИ. Но тъй като в действителност не е оспорена

конституционносъобразността на този текст, аргументи в защита няма да бъдат излагани.

V. По отношение на § 19, т.2 от ЗИДЗМИ:

Разпоредбата на § 19, т.2 от ЗИДЗМИ не въвежда пречка за упражняване на пасивното изборително право. Тя не представлява ограничение на възможността на българските граждани да бъдат избирани. Поради това не е в нарушение на Конституцията.

Оспорването на тази разпоредба се основава изцяло на презумцията за неспазването ѝ. Съмнението за евентуалното незаконосъобразно поведение не може да бъде аргумент за неконституционносъобразност на правна норма.

С оглед на изложеното считам, че § 21, §23, §24, §32 от Закона за изменение и допълнение на Закона за местно самоуправление и местна администрация (ДВ, бр. 69/1999г.) и § 34, т.1 и § 45 от Преходните и заключителни разпоредби на същия закон и на §1, §2, §3, §4, § 19, ал.4 и § 26 от Закона за изменение и допълнение на Закона за местните избори (ДВ, бр. 69/1999г.) съответстват на Конституцията на Република България, както и че § 34, ал.1 от Закона за изменение и допълнение на Закона за местното самоуправление и местната администрация и § 45 от Закона за изменение и допълнение на Закона за местните избори съответва на Европейската харта за местно самоуправление.

Поради това, считам че искането на група народни представители от XXXVIII Народно събрание за обявяване за противоконституционни и несъответстващи с международните договори, по които Република България е страна, на текстове от Закона за изменение и допълнение на Закона за местните избори и Закона за изменение и допълнение на Закона за местното самоуправление и местната администрация (ДВ, бр. 69/1999) е неоснователно и то следва да се отхвърли.

МИНИСТЪР:
